

Παρακολούθηση των καμένων εκτάσεων της Πελοποννήσου, δύο χρόνια μετά τις πυρκαγιές του 2007

Παναγιώτης Κορδοπάτης^{1*}, Κων/να Ζωγράφου¹, Κων/νος Ποϊραζίδης^{1,2}, Ευαγγελία Κορακάκη¹

¹ WWF Ελλάς. E-mails: p.kordopatis@wwf.gr, n.zografou@wwf.gr, k.poirazidis@wwf.gr, e.korakaki@wwf.gr

² Τμήμα Τεχνολογίας Περιβάλλοντος & Οικολογίας, ΤΕΙ Ιονίων νήσων. E-mail: kpoiraz@teiion.gr

Η συστηματική παρακολούθηση των επιπτώσεων στα οικοσυστήματα μετά από μια μεγάλη φυσική καταστροφή όπως ήταν οι πυρκαγιές στην Ελλάδα το 2007 είναι ουσιαστικής σημασίας για την έγκαιρη πρόγνωση περιβαλλοντικών κινδύνων. Παράλληλα, η έγκαιρη παρακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων που ανακύπτουν σε αυτές τις εκτάσεις, μπορεί να διασφαλίσει τη φυσική αποκατάσταση αυτών των περιοχών. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε από το WWF Ελλάς στις καμένες δασικές εκτάσεις της Πελοποννήσου, σε 235 Δημοτικά Διαμερίσματα (Δ.Δ.) -με ποσοστό καμένης έκτασης άνω του 10% του συνόλου της έκτασης. Στόχος της παρακολούθησης ήταν η άμεση καταγραφή της πραγματικής εικόνας για την μεταπυρική κατάσταση των πληγέντων περιοχών και η δημιουργία μιας γεωγραφικής βάσης δεδομένων για γρήγορη απεικόνιση των αποτελεσμάτων. Οι ενότητες του προγράμματος παρακολούθησης αφορούσαν (1) στην παρακολούθηση πιθανών αλλαγών χρήσεων γης, (2) στην παρουσία βόσκησης εντός των καμένων εκτάσεων, (3) στην καταγραφή της μεταπυρικής εξέλιξης της βλάστησης και (4) στην αξιολόγηση του κινδύνου διάβρωσης. Η συλλογή δεδομένων έγινε με βάση προκαθορισμένα πρωτόκολλα με βάση χρήση 4βάθμιας κλίμακας. Η -μακροσκοπικού χαρακτήρα- παρακολούθηση πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια αυτοκινήτου με διαδρομές που κάλυπταν όλη την έκταση κάθε Δ.Δ.

Τα σημαντικότερα αποτελέσματα αφορούσαν στην πίεση που δέχονται τα καμένα αγροδασικά τοπία, κυρίως της Ηλείας αλλά και της Αιγιαλείας, από επέκταση καλλιεργειών εις βάρος των καμένων δασικών εκτάσεων. Η κατάσταση της αναγέννησης φάνηκε να είναι προβληματική σε περιοχές με επαναλαμβανόμενες πυρκαγιές (τελευταία 10-20 χρόνια), καθώς και σε περιοχές που καλύπτονταν από ψυχρόβια κωνοφόρα. Η αναβλάστηση στις περισσότερες πληγείσες περιοχές χαρακτηρίζεται ικανοποιητική. Προβλήματα υποβάθμισης της βλάστησης παρουσιάζουν ορεινές περιοχές (κυρίως Αρκαδία, Πάρνωνας) λόγω βόσκησης (που επιβεβαιώνεται από τη βοσκοφόρτωση που φέρει κάθε Δ.Δ.), ενώ η Αιγιαλεία και κάποιες περιοχές της Ηλείας αντιμετωπίζουν τα σημαντικότερα προβλήματα διάβρωσης. Τέλος γίνεται συγκεκριμένη αναφορά και ανάλυση των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν σε πληγείσες περιοχές που ανήκουν στο δίκτυο Natura.